

ЧОРНУШКА ПОСІВНА – ПЕРСПЕКТИВНА ЛІКАРСЬКА КУЛЬТУРА В УКРАЇНІ

Вітровчак Л.А., аспірант

e-mail: linda_1996@ukr.net

Подільський державний аграрно-технічний університет

Чорнушка посівна – цінна лікарська рослина. Вона здавна використовувалась для лікувальних потреб. Сахих Аль-Бухари в 1873 році описав легенду про те, як пророк Мухаммад вихваляв рослину: «Поистине, этот черный тмин является средством против любой болезни, кроме «самма», Айша запитала: А, що таке «самма» – на що пророк сказав: «смерть» [1].

Найбільш широко використовують насіння та олію чорнушки жителі Сходу. Наприклад, представники мусульманської релігії рекомендують чорний кмин і олію в якості «головного» лікувального засобу від багатьох хвороб та з метою оздоровлення організму вже впродовж багатьох тисячоліть. На цю тему написано багато наукових статей.

Гомеопати давно використовують настоянку чорного кмину як чудовий засіб при проблемах травного тракту. А в народній медицині насіння чорнушки використовують від тошноти, блювання та коліків. Також цінується чай з насіння чорнушки як засіб від здуття живота, проносу і жовчних колік.

Дослідженнями Агарвала (1979 р) доведено, що олія чорнушки посівної збільшує кількість молока в матерів годувальниць.

Науковими дослідженнями доведено, що олія чорнушки посівної сприяє росту волосся і навіть, попереджає посивіння.

Олію чорного кмину можна застосовувати для лікування бронхіальної астми, як протиглісний, заспокійливий, проти застудний засоби. Особливо позитивний ефект олія чорнушки має на шкіру, вона відновлює шкірний імунітет, запобігає старінню, усуває застійні процеси в кровоносних судинах шкіри, має антиоксидантну дію [2–4].

Народна медицина помітила протипухлинну дію рослини, а сьогодні спеціалісти довели, що має чорнушка і протирадіаційні властивості.

Сьогодні чорнушку використовують замість перцю і як кулінарну приправу.

Дослідження в зоні Лісостепу України з питань агротехніки вирощування цієї культури нам не відомі, проте є наукова робота, присвячена цій проблемі, виконана в умовах Передгірського степу Криму.

М.М. Макрушин, В.Є. Астаф'єва вивчали строки і способи збирання чорнушки посівної. Насіння чорнушки посівної автори рекомендують збирати однофазно в денні години при його вологості в плодах верхнього ярусу 35–25 %. При неодночасному дозріванні насіння рекомендують застосовувати двофазне збирання: скошувати рослини при вологості насіння верхнього ярусу 45–40 %, через 3–5 днів обмолочувати в ранішні години [5, 6].

Питаннями строків, способів сівби та норм висіву чорнушки посівної в умовах Центрального Полісся України (Житомирська обл.) займались

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РОСЛИННИЦТВІ

IV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ (10 травня 2021 р.)

Світельський М.М., Федючка М.І., Рибальченко С.Л. Науковцями доведено, що переваги мав строк сівби – 2–5 квітня, вузькорядний спосіб сівби (ширина міжрядь 7,5 см) при нормі висіву 16 кг/га. Порівняльна оцінка сортів чорнушки посівної з метою використання вегетативної маси як товарної зелені покладено в основу досліджень Улянич О.І. [7].

Чорнушка посівна – культура надзвичайних можливостей і великих перспектив, тому, потребує детального вивчення питань технології вирощування в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах і обґрунтування можливостей отримання високих і сталих урожаїв.

Список використаної літератури

1. Сахих Аль-Бухари. Книга медицины. Гл.4. 1873. 320 с.
2. Державна Фармакопея України. Державне підприємство «Науково-експертний фармакопейний центр». 1-е вид., доп. 2. Харків: ДП «Науково-експертний фармакопейний центр». 2008. 620 с.
3. Державна Фармакопея України. Державне підприємство «Науково-експертний фармакопейний центр». 1-е вид., доп. 3. Харків: ДП «Науково-експертний фармакопейний центр». 2008. 620 с.
4. Державна Фармакопея України. Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». 1-е вид., доп. 4. Харків: ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». 2011. 540 с.
5. Макрушин М.Н., Астафьева В.Е. Влияние условий дозревания на урожайные свойства семян подорожника блошного и чернушки посевной. *Научные труды ЮФ «КАТУ» НАУ: с.-х. науки*. Симферополь. 2006. Вып.1. С.105–109.
6. Макрушин М.Н., Астафьева В.Е., Майорова Т.Ю. Динамика урожайности семян чернушки посевной и подорожника блошного. *Наукові праці ПФ «КАТУ» НАУ: с.-г. науки*. Симферополь. 2007. Вип.1. С.195–199.
7. Улянич О.І. Науково-теоретичне обґрунтування технології вирощування зеленних і пряно-ароматичних рослин в Лісостепу України: автореф. дис. докт. с.-г. наук: 06.01.06. Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ. 2010. 40 с.